

**Faunistické síťové mapování listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) Čech, Moravy
a Slovenska - výběr výsledků získaných v letech 1991-1993**

**Faunistic grid mapping of Scarabaeoidea (Coleoptera) of Bohemia, Moravia and Slovakia -
- selected results obtained in 1991-1993**

Jan VITNER¹⁾ & David KRÁL²⁾

¹⁾Česká společnost entomologická, Viničná 7, CZ-128 00 Praha 2

²⁾Katedra zoologie Univerzity Karlovy, Viničná 7, CZ-128 44 Praha 2

Faunistics, grid mapping, Coleoptera, Scarabaeoidea, Bohemia, Moravia, Slovakia

Abstract. New faunistic data on 55 scarabaeoid (Coleoptera) species from the former Czechoslovakia are presented. The data were obtained from 58 private and museum collections. Details on biology and habitats of some species are mentioned. A supplement of the Check list of Czechoslovak Scarabaeoidea including changes in regional occurrence of 14 species is added.

V návaznosti na předchozí zprávu (Král & Vitner 1993b) předkládáme nejzajímavější část údajů nashromážděných během dalších tří let mapování prováděného v rámci činnosti faunistické sekce České společnosti entomologické. Uvádíme především údaje (z posledních přibližně 20 let) o výskytu vzácných druhů, a dále druhů, jejichž rozšíření na zkoumaném území je dosud známo jen útržkovitě. U několika druhů se zaměřujeme též na starší nálezy, zvláště takové, které dokumentují jejich vzácný nebo nedostatečně doložený dřívější výskyt na území bývalého Československa vůbec nebo v oblastech, v nichž se již s jistotou či značnou pravděpodobností nevyskytují.

Připojujeme též další dodatek Seznamu československých listorohých brouků (viz Král 1989, Král & Vitner 1993b), v němž vycházíme převážně z poznatků obsažených v této práci.

Děkujeme všem kolegům, kteří nám pro náš příspěvek poskytli údaje ze svých sbírek (jmenovitě jsou uvedeni v Seznamu sbírek), dále pak pánům Tomáši Jászayovi (ŠMB), Miroslavu Mikátovi (MHK) a dr. Iljovi Okálimu (SNM) za umožnění studia materiálu v muzejních sbírkách. Zvláštní dík patří panu Pavlu Šrůtovi (Praha) za pomoc při terénních akcích a pánům dr. Jiřímu Hejkalovi (Kraslice) a Janu Hubertovi (Říčany) za přenechání vlastního materiálu.

ZKRATKY A VYSVĚTLIVKY

- zkratky částí země: b. - borealis, c. - centralis, m. - meridionalis, occ. - occidentalis, or. - orientalis
- číslo v závorce za názvem lokality představuje číselný kód faunistického čtverce (částečně viz Novák 1989)
- latinské rodové označení zvířete (např. *Bos*) znamená, že druh byl nalezen v jeho trusu
- veškerý uvedený materiál determinovali nebo revidovali autoři
- k označení sbírek používáme zkratky (viz Seznam sbírek) např. AS = collectio Arnošt Sieber, Klatovy - není-li uvedeno nic dalšího, znamená: sbíral A.S. a materiál je uložen v jeho sbírce
- zkratky označující země v části A i v doplňku (část B) Seznamu československých listorohých brouků (Král 1989) jsou tytéž jako v citované práci i v doplňku prvním (Král & Vitner 1993b): B - Bohemia, M - Moravia, S - Slovakia, + - druh více než 30 let (k roku 1988) nedoložen, ? - údaj nejistý, nutno ověřit, . - údaj na základě autory revidovaného materiálu, ext - druh podle názoru autorů vymizel.

SEZNAM SBÍREK A JEJICH ZKRATKY

AS	- Arnošt Sieber, Klatovy	MM	- Marion Mantič, Ostrava
BA	- Jan Batelka, Praha	MŠ	- Martin Škorpič, Lukov u Znojma
BE	- Stanislav Benedikt, Plzeň	MZ	- Zdena Martinová & Zdeněk Znamenáček, Praha
BR	- Slavomír Bacher, Prešov	PČ	- Petr Čížek, Praha
ČA	- Petr Číla, Praha	PM	- Pavel Moravec, Litoměřice
DD	- Ladislav David, Hradec Králové	PŠ	- Pavel Štěpánek, Kladno
DK	- David Král, Praha	PV	- Pavel Vonička, Liberec
DN	- Ladislav Daněk, Nymburk	PZ	- Petr Zahradník, Praha
EJ	- Eduard Jendek, Bratislava	RČ	- Radek Červenka, Praha
FK	- František Kantner, Lipí u Českých Budějovic	RF	- Rostislav Fornůsek, Olomouc
HA	- Jan Horyna, Praha	RK	- Jiří Rejsek, Poděbrady
HN	- Juraj Holtman, Bardejov	SB	- Svatopluk Bílý, Praha
IJ	- Ivo Jeniš, Náklo	ŠC	- Milan Šárovec, Pardubice
JB	- Jaroslav Brádka, Kladno	VA	- Jiří Vávra, Ostrava
JF	- Jan Farkač, Praha	VK	- Vítězslav Kubáň, Brno
JK	- Jan Koza, Praha	VN	- Vladimír Novák, Praha
JP	- Jaroslav Prouza, Hradec Králové	VŠ	- Václav Šilha, Nové Strašecí
JR	- Jan Růžicka, Praha	VT	- Václav Týr, Žihle
JŘ	- Jiří Řehounek, Všechny	VV	- Vladimír Vrabec, Kolín
JV	- Jan Vitner, Praha	ZČ	- Zdeněk Černý, Mirovice
KM	- Jiří Krč - Manson, Brno	ZR	- Miroslav Zúber, Bradlec
KO	- Kamil Orszulik, Bohumín	ZS	- Zdeněk Souček, Poděbrady
KR	- Květoslav Resl, Uherský Brod	ZŠ	- Zdeněk Štastný, Mladá Boleslav
KT	- Jiří Krátký, Hradec Králové	MHK	- Muzeum východních Čech, Hradec Králové
LČ	- Lukáš Čížek, Brno	NMP	- Národní muzeum, Praha
LJ	- Libor Javorský, Nový Vestec	MPV	- Okresní muzeum Praha-východ, Brandýs nad Labem - Stará Boleslav
LK	- Libor Klíma, Ostrava	SNM	- Slovenské národné múzeum, Bratislava
LO	- Miloš Lošťák, Prostějov	SMB	- Šarišské múzeum, Bardejov
MČ	- M. Černocho, Ostrava		
ML	- Martin Linhart, Praha		

A. SOUPIS NÁLEZŮ

Trox evermannii Krynický, 1832 - M. m., Malá Vrbka (7170), 24. 4. 1988, 1 ex., MM; M. m., Mikulov (7165), 18. 4. 1992, 2 ex., JP; S. occ., Palárikovo-Čiastka (7974), 2. 6. 1983, 1 ex., na světlo, J. Hejkal lgt., JV; S. occ., Malá nad Hronom (8178), 30. 4. 1986, 1 ex., nora *Oryctolagus*, IJ. Vzácný druh, uváděný pouze z Moravy a Slovenska, vázaný na ptačí hnízda a nory savců (Tesař 1957). V současné době pravidelně sbírá v okolí Čejče, odjinud pouze jednotlivé nálezy.

Geotrupes mutator (Marsham, 1802) - S. or., Hertník (67-6893), 28. 10. 1965, 1 ex., T. Weisz lgt., ŠMB.

Tento druh již zřejmě na území bývalého Československa nežije (Král & Vitner 1993b). Uvedený náález je jediný doklad jeho výskytu na Slovensku po roce 1958, který jsme dosud revidovali.

Lethrus apterus (Laxmann, 1770) - M. m., Ung. Brod [=Uherský Brod] (6971), bez data, 1 ex., T. von Wanka, MHK; S. or., Silická planina, Plešivec env. (7488), 29. 4. - 1. 5. 1993, 1 ex., úvoz s hlubší vrstvou půdy, J. Hubert lgt., JV.

Uvádíme zde další doklad z Moravy, kde tento druh považujeme za vyhynulý. Na Slovensku v posledních letech pravděpodobně značně ubývá. Náález od Plešivce je jediný doklad ze Slovenska po roce 1980 mimo oblast Štúrovska a Cerové vrchoviny (kde je druh stále poměrně hojně sbírá), který jsme dosud měli možnost shlédnout.

Ochodaeus chrysomeloides (Schränk, 1789) - B. c., Milovice (5755), VIII. 1949, 3 ex., L. Daněk lgt., MHK; 1., 9. 7. 1958, 2 a 1 ex., Rektořík lgt., NMP (coll. Štícha); B. c., Milovice, Mladá (5755), 9. 6. 1993, 1 ex., čerstvě uhynulý na písčíně, DK.

Teplomilný druh s neznámou bionomií, nalézán vzácně na Moravě a na Slovensku. Tesař (1957) žádné nálezy z Čech neuvádí, Horion (1958) zmiňuje doklady z Brandeis/Elbe [= Brandýs nad Labem] (in coll. G. Frey, München) a Jungbunzlau [= Mladá Boleslav] (in Zoologische Staatssammlung, München). Nám je z Čech znám pouze z lokality Milovice.

Gymnopleurus geoffroyi (Füessly, 1775) - S. or., Slovenský kras, Zádiel env., Železiarske lúky (7391), 13. 7. 1972, více ex., *Ovis*, DK; S. or., Zádiel (7390-91), 5. 7. 1973, 4 ex., J. Hejkal lgt., JV. Tento druh po ukončení pastvy v Radotínském údolí u Prahy v 50. letech v Čechách vyhynul. Tesař (1957) jej uvádí jako běžný na jižní Moravě, dosud jsme však žádný kus z Moravy neviděli. Na Slovensku je místy hojný na Cerové vrchovině. Doklady výskytu z jiných oblastí Slovenska po roce 1973 neznáme.

G. mopsus (Pallas, 1781) - S. occ., Pozsony [= Bratislava] (77-7968-69), bez data, 1 ex., Mergl Károly, SNM (coll. Mergl); S. occ., Parkán [= Štúrovo] (81-8278), 10., 11. 5. 1949, 2 krát 1 ex., Ing. Maidl, SNM (coll. Maidl).

Doposud byl z bývalého Československa znám jediný nález z Kamenína (Tesař 1957), dokladový kus v NMP (coll. Štícha) jsme viděli.

Copris lunaris (Linnaeus, 1758) - B. bor., Milá (5548), 15. 8. 1977, 1 ex., *Ovis*, DK; B. bor., Raná (5548), 29. 5., 16. 8. 1977, 18. 6., 16. 9. 1978, 9. 8. 1983, 2, 5, 3, 1 a 2 ex., *Ovis*, DK; 17. 6. 1985, 8. 6. 1986, 18. 5., 16. 8., 6. 9. 1987, 9. 5. 1990, 6 krát 1 ex., *Ovis*, JV; B. bor., Oblík (5548), 22. 5. 1982, 9. 8. 1983, 11. 6. 1986, 4, 1 a 2 ex., *Ovis*, DK; M. m., Bílé Karpaty, Sůch. Mlýny [=Suchovské Mlýny] (7171), 15. 8. 1992, 2 ex., Kopeček lgt., KR, DK; M. m., Bulhary, Křivé jezero (7166), 22. 7. 1993, 1 ex., mrtvý na cestě, SB; M. m., Břeclav - Pohansko (72-7367), podzim 1991, více fragmentů ve spadlém hnízdě *Ciconia*, S. Bílý observ., bez dokladu.

Výskyt v Čechách znám v současnosti jedině z oblasti Lounského středohoří. Vzhledem k masové likvidaci ovčích stád z ekonomických důvodů a setrvalému úbytku pastvin vůbec (na lokalitě Raná se nepase od roku 1992, na Oblíku od konce 80. let) je zřejmě druh v Čechách bezprostředně ohrožen vyhynutím. Naproti tomu uvedené nálezy z Moravy naznačují možnost přežívání nepočetných populací na moravsko - slovensko - rakouském a moravsko - slovenském pomezí.

Onthophagus gibbulus (Pallas, 1781) - S. occ., Hlohovec (7572), 2. 8. 1974, 1 ex., E. Jendek lgt., JV; S. or., Ladmovce (7596) 18. - 19. 4. 1981, 1 ex., *Ovis*, DK; S. occ., Gabčíkovo (8171), 10. - 12. 8. 1990, 4 ex., MZ; S. or., Velký Kamenec (7696), 27. 9. 1991, 1 ex., *Bos*, JV; S. or., vrch Tarbucka pr. Streda nad Bodrogom (7696), 28. 9. 1991, 1 ex., *Equus*, DK.

V Čechách, na Moravě i na Slovensku velmi vzácný druh (Tesař 1957, Král & Vitner 1993b).

O. ruficapillus Brullé, 1832 - M. m., Klentnice - obora (7165), 3. 5. 1992, 1 ex., BA.

Na jižním Slovensku místy hojný. Z Čech a Moravy, částečně též díky nesnadné determinaci, uváděn jen ojediněle (Tesař 1957, Král & Souček 1987a, Král & Vitner 1989, 1993b).

O. illyricus (Scopoli, 1763) - B. c., Stradonice pr. Beroun (6050), 17. 7. 1980, 1 ex., *Bos*, DK; B. c., Neumětely (6150), 25. 5. 1983, 3 ex., M. Holý lgt., VT; B. c., Jince (6249), 10. 7. 1985, 3 ex., M. Holý lgt., VT; M. m., Břeclav (7267), 10. 8. 1983, 1 ex., M. Nikodým lgt., ZS; M. m., Bulhary (7166), 12. 6. 1984, 2 ex., *Ovis*, AS; M. m., Lednice (71-7266), 14. 9. 1991, 1 ex., RK.

Na jižním Slovensku spolu s příbuzným druhem *O. taurus* (Schreber, 1759) místy hojný, v Čechách a na Moravě velmi vzácný. (Recentní nálezy *O. taurus* z Čech a Moravy neznáme.)

Aegialia (Psammoporus) sabuleti (Panzer, 1797) - B. b., Turnov env. (5456-57), 10. 4. 1987, 1 ex., náplav Jizery, PV; M. b., Vyšší Lhoty (6376), 28. 4. 1991, 3 ex., VA, 1 ex. in coll. DK.

Saprofágní, v Čechách velmi vzácný druh (Tesař 1957, Král & Vitner 1993b). Zde uvedený nález je jediným nám známým dokladem výskytu na Moravě v současnosti.

Aphodius (Ammonoecius) brevis Erichson, 1848 - M. m., NP [= národní park] Podyjí, Šobes (7161), 28. 7. 1993, 1 ex., *Capreolus*, DK; S. or., Lipovnik env. (7389), 10. 6. 1990, 2 ex., BE; S. or., Plešivecká

planina (7388), 9. 5. 1991, více ex., loňský *Bos*, J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV; S. or., Hrhov (7390), 23. 9. 1991, 1 ex., čerstvý *Ovis*, JV.

Nalézán převážně na jaře ve starém trusu, ojediněle pak na podzim čerstvě vylíhlé kusy. Rozšíření na zkoumaném území dosud nedostatečně známo, na xerothermních stanovištích zřejmě lokálně hojný. (Další údaje viz Tesař 1957, Král & Souček 1982, 1987b, Král & Vitner 1993b.)

A. (Biralus) satellitus (Herbst, 1789) - S. or., Ladmovce (7596), 6. 5. 1990, 1 ex., PČ; S. or., Zemplín/Cejkov (7596), 6. 5. 1991, 2 ex., *Ovis*, J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV; S. or., Sírnik (7496), 7. 5. 1991, 4 ex., *Bos* (1 ex. v letu v 10,15 hod.), J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV; S. or., Silica (7489), 3. 7. 1991, 1 ex., sběr z *Bos* a *Ovis*, ZR; S. or., Brzotín (7388), 24. 5. 1992, 3 ex., PŠ.

Velmi vzácný teplomilný druh. Z Čech jediný nález z minulého století (Král & Vitner 1993a), z Moravy je nám znám poslední doklad z 50. let (Král & Vitner 1993b). Pozoruhodný recentní nález ze středních poloh Slovenska (Sliač) uvádí Týr (1993).

A. (Phalacrothothus) coenosus (Panzer, 1798) - B. or., Svinary (5761), 26. 3. 1989, 1 ex., KT; B. c., Sojovice env. (5854), 29. 5. 1993, 1 ex., lesní cesta, *Equus*, JV.

Na Moravě a na Slovensku vzácný. V Čechách zřejmě vlivem nepříznivých civilizačních změn silně ubývá, ze současné doby jsou nám odtud známy pouze nálezy z Polabské nížiny.

A. (Phalacrothothus) paracoenosus Balthasar et Hrubant, 1960 - M. m., Pálava (7165), VI. 1987, 1 ex., JF; M. m., Břeclav - Pohansko (72-7367), 2. 6. 1991, 2 ex., *Cervus*, ZR; M. m., NP Podýjí, Havranické vřesoviště (7162), 27. 7. 1983, 1 ex., *Ovis*, DK.

Na jižním a jihovýchodním Slovensku místy poměrně běžný druh, na Moravě vzácný. Další údaje o výskytu druhů *A. coenosus* a *A. paracoenosus* na zkoumaném území viz Král & Vitner (1993b).

A. (Phalacrothothus) quadrimaculatus (Linnaeus, 1761) - Frýdlant [bud F. v Čechách (5056), nebo F. nad Ostravicí (6476)], bez data, 1 ex., A. Starhon, NMP (coll. Balthasar).

Uvedený nález je jediný doklad o výskytu v Čechách a na Moravě, který jsme dosud viděli. Kromě toho je nám ze zkoumaného území znám jen jeden nález ze Slovenského krasu (Král & Vitner 1993b).

A. (Chilo thorax) melanostictus W. L. Schmidt, 1840 - S. or., Dargov (7295), 7. 10. 1978, 1 ex., E. Jendek lgt., JV; S. or., Zemplínske vrchy, Malá Bara (7596), 1. - 2. 7. 1990, 1 ex., M. Mikát lgt., MHK; S. c., Šurice (7785), 25. 9. 1991, 1 ex., *Ovis*, JV.

Dříve místy hojný (Tesař 1957), nyní již velmi vzácný druh. Poslední nám známé údaje z Čech (nálezy z roku 1979) uvádí Suchý (1983).

A. (Chilo thorax) paykulli Bedel, 1908 - B. c., Nové Strašecí (5849), 28. 9. 1986, 10 ex., VŠ, 3 ex. in coll. DK; B. c., Jince env. (6249), XI. 1990, Ing. S. Pokorný lgt., DN; B. c., Svárov (5950), 22. 3. 1992, 1 ex., Chalupa lgt., PŠ.

Znalosti o výskytu tohoto druhu vázaného do značné míry na lesní biotopy, jsou zatím neúplné. Ze Slovenska uvádí recentní nálezy Král & Souček (1982), dokladový materiál z Moravy jsme dosud neviděli.

A. (Chilo thorax) pictus Sturm, 1805 - M. m., Vracov (7069), 15. 3. 1977, 1 ex., KR; M. m., Říkonín (6663), 30. 3. 1986, 1 ex., VA.

Velmi vzácný druh, běžnější snad jen místy na jižní Moravě. Doklady ze Slovenska nám nejsou známy.

A. (Nimbus) contaminatus (Herbst, 1783) - B. occ., Šumava, Brčálník (6745), 28. 8., 25. 9. 1988, 1 a 2 ex., FK; 2. 9. 1989, 29. 5., 1. 10. 1991, 3 krát 1 ex., Kresl lgt., AS; B. occ., Šumava, Hamry (6745), 18. 9. 1988, 4 ex., *Bos*, FK; B. occ., Šumava, Uhlíště (6744), 5. 10. 1988, 1 ex., Kresl lgt., FK; B. occ., Lešišov (6746), 12. 9. 1992, 8 ex., AS, 2 ex. in coll. DK.

Velmi vzácný druh, vyskytující se převážně na podzim. V Čechách byl znám recentní výskyt pouze na lokalitě Kladruhy nad Labem (viz Mencil 1974), starší nálezy též z Plzeňska (Suchý 1983). V MHK a SNM jsou uloženy staré doklady z Moravy (Radhošť, Ostravice) - cf. Tesař (1957), nověji dosud nepotvrzené.

A. (Nimbus) hoberlandti Tesař, 1945 - M. m., Prostějov (6568), 4. 12. 1930, 1 ex., B. Kouřil lgt., RČ; M. m., Pavlovské vrchy, Soutěska (7165), 26. 10. 1991, 1 ex., v letu, DK.

Druh byl dosud znám jen z Uralu, jižní Moravy a Rakouska (Chromý & Král 1988). Izolovaný údaj z Prostějova je vysoce pozoruhodný. Část areálu výskytu, ležící na Moravě, je (či byla) zřejmě podstatně rozsáhlejší, než bylo možno předpokládat pouze na základě nálezů z Břeclavska a Mikulovska.

A. (Nimbus) obliteratus Panzer, 1823 - B. or., Vysoká nad Labem (5861) 1991, 1 ex., zemní past, B. Mocek lgt., MHK.

Podzimní druh, jehož současný výskyt v Čechách a na Slovensku je velmi málo znám (viz též Král & Souček 1987b). Dokladový materiál z Moravy jsme dosud neviděli.

A. (Melinopterus) consputus Creutzer, 1799 - M. b., Rožnov pod Radhoštěm (6574), 2. 5. 1992, 1 ex., VA.

Na Slovensku místy hojný druh (Král & Souček 1982). Zde uvedený nález je jediný nám známý doklad jeho současného výskytu na Moravě.

A. (Melinopterus) reyi Reitter, 1892 - M. b., Suchdol nad Odrou (6373), 20. 3. 1990, 3 ex., MM; M. m., Lanžhot (7367), 27. 3. 1992, 1 ex., VA; S. or., Prešov, Solivar (7093), 20. 4. 1971, 1 ex., BR. Na území bývalého Československa zjištěn poměrně nedávno (Král & Souček 1982, 1987a,b, Král & Vitner 1989), jeho rozšíření zde je proto dosud nedostatečně známo.

A. (Melinopterus) punctatosulcatus Sturm, 1805 - S. c., Poprad (6987), bez data, 1 ex., Wadas lgt., SNM (coll. Roubal); S. occ., Medveďov (81-8271), 25. 4. 1991, 6 ex., BE, 1 ex. in coll. DK.

Vzácný jarní druh, který, jak ukazuje též nález z Tatranské Lomnice (Král & Souček 1987b), proniká i do vyšších poloh. V Čechách a na Moravě nebyl jeho výskyt dosud spolehlivě zjištěn.

A. (Nobius) serotinus Panzer, 1799 - S. or., Velký Kamenec (7696), 27. 9. 1991, 9 ex., Bos, 8 ex., Ovis, J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV; 28. 9. 1991, 26 ex., Bos, DK; 3. 11. 1992, 1 ex., KO; S. or., Zemplín/Cejkov (7596), 27. 9. 1991, 19 ex., Bos, J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV; S. or., Strážne (7697), 28. 9. 1991, 4 ex., Bos, DK; S. or., Sírnik (7496), 28. 9. 1991, 16 ex., Bos, 1 ex., Ovis, J. Vitner & P. Šrůta lgt., JV; S. or., Klín nad Bodrogom (7696), 30. 9. 1991, 1 ex., Bos, DK; S. or., Ladmovce (7596), 30. 9. 1991, 1 ex., Ovis, DK; S. or., Somotor (7696), 3. 11. 1992, 1 ex., KO; S. or., Streda nad Bodrogom (7696), 3. 11. 1992, 1 ex., KO.

Na Slovensku byl objeven až v 50. letech a považován za velmi vzácný druh (Tesař 1972, Král & Vitner 1993b). Je však pravděpodobné, že je, alespoň v Potiské nížině, místy poměrně hojný.

A. (Trichonotulus) scrofu (Fabricius, 1787) - S. or., Streda nad Bodrogom (7696), 1. 6. 1991, 1 ex., VA; S. or., Kráľovský Chlmec (7596), 1. 6. 1991, 2 ex., VA; S. or., Malé Trakany (7698), 7. 6. 1991, 1 ex., DD.

Dříve (Tesař 1957) místy běžný. Z Čech je nám z posledních cca 20 let znám jediný nález (Král & Souček 1982), recentní doklad výskytu na Moravě jsme dosud neviděli a i na Slovensku je tento druh v současné době vzácný.

A. (Esymus) merdarius (Fabricius, 1775) - S. c., Hajnáčka (7785), 10. 6. 1986, 1 ex., KO. Z Čech a Moravy jsou známy ojedinělé staré nálezy (viz Tesař 1957, Král & Vitner 1993b). Zde uvedený nález je nejnovější doklad výskytu na Slovensku, který jsme měli možnost shlédnout.

A. (Esymus) tersus Erichson, 1848 - S., Sološnica, bez data, 1 ex., Reitter, NMP (coll. Balthasar). Tento nález uvádí Roubal (1936) i Tesař (1957). Vzhledem k tomu, že lokální štítek (s natištěnou lokalitou) neodpovídá žádně z nám známých originálních Reitterových etiket (viděli jsme jich více typů, většinou tištěných - ale nikdy s natištěnou přesnou lokalitou a v této grafické úpravě), považujeme doklad za naprosto nevěrohodný a druh ze seznamu vypouštíme. Z téhož důvodu jej neuvádí Král (1993).

A. (Aphodius) foetidus (Herbst, 1783) - B. m., Jindřichův Hradec (6855-56), VIII. 1960, 3 ex., v bahně pod korytem pro slepice, JK.

V současnosti již velmi vzácný, zřejmě převážně saprofágní druh. Další recentní nálezy a bionomické údaje uvádí Doležal (1988).

A. (*Bodilus*) *ictericus* (Laicharting, 1781) - M. m., Čejč (7067), 22. 8. 1989, 1 ex., ČA; M. m., Mutěnice, Zbrod (7168), 31. 7. 1992, 2 ex., na světlo, M. Mikát, MHK; M. m., Bzenec (7064), 1., 2. 8. 1992, 2 krát 1 ex. (1. 8. písčina, na světlo), M. Mikát lgt., MHK; M. m., NP Podyjí, Havranické vřesoviště (7162), 27. 7. 1993, 1 ex., Ovis, DK.

Na Moravě velmi vzácný druh, z Čech známe z poslední doby jediný doklad (Král & Vitner 1993b). Na jižním a jihovýchodním Slovensku místy poměrně běžný.

A. (*Bodilus*) *sordidus* (Fabricius, 1775) - B. b., Straškov (5651), VII. 1989, 6 ex., J. Mareček lgt., ML; B. c., Stará Boleslav (5754), 23. 8. 1992, 1 ex., na světlo, J. Skyva lgt., ČA; B. c., Lysá nad Labem, Karlov (57-5854), 23. 8., 12. 9. 1992, 25. 7. 1993, 4, 2 a 19 ex. (1992 *Bos*, 1993 *Equus*), JV; M. m., Lednice - park (71-7266), 14. 9. 1991, 1 ex., *Equus*, RK; M. m., Mutěnice, Zbrod (7168), 31. 7. 1992, 1 ex., na světlo, M. Mikát lgt., MHK; S. occ., Velké Kosihy (8273), 7. 6. 1985, 1 ex., KO; S. occ., Gabčíkovo (8171), 10. - 12. 8. 1990, 1 ex., MZ.

Poměrně vzácný druh, zřejmě trpí nedostatkem vhodných stanovišť. Dříve všeobecně rozšířen (Tesař 1972).

A. (*Oromus*) *alpinus* (Scopoli, 1763) - M. b., Ostravice (6476), 25. 8. 1990, 2 ex., VA; M. b., Beskydy, Lysá hora (6476), 25. 8. 1990, 1 ex., MM; M. b., Staré Hamry (6578), 31. 8. 1991, 1 ex., VA. Uvedené nálezy dokazují, že se tento druh na Moravě vyskytuje, dosud nám odtud byly známy pouze údaje z konce 50. a začátku 70. let (Tesař 1972, Král & Vitner 1993b).

A. (*Liothorax*) *lividus* (Olivier, 1789) - S. or., Hraň (7596), 11. 8. 1975, 1 ex., MM.

Velmi vzácný druh, na zkoumaném území pouze na Slovensku. Z posledních 20 let jsme zatím zachytili jen dva nálezy (viz též Král & Vitner 1993b).

A. (*Liothorax*) *niger* (Panzer, 1797) - M. m., Sedlec (7266), 1. 6. 1985, 1 ex., slanisko, MČ; M. m., Dobré Pole (7165), 1. 6. 1985, 1 ex., slanisko, MČ; S. c., Dobrá Niva (7580), 7. 5. 1992, 1 ex., VT; S. occ., Pastovce (8078), 9. 5. 1992, 1 ex., VT; S. or., Zátín (7597), 2. 11. 1992, 3 ex., KO.

Rozšíření tohoto saprofágního druhu na území bývalého Československa je dosud nedostatečně známo. Vzhledem ke specifickým stanovištním nárokům (zachovalé bahnité biotopy) předpokládáme, že jde o dosti vzácný druh.

Euheptaulacus sus (Herbst in Füessly, 1783) - S. or., Královský Chlmec (7597), 23. 7. - 4. 8. 1956, 1 ex., V. Balthasar lgt., NMP (coll. Balthasar).

Kromě tohoto nálezu známe z území bývalého Československa pouze dva další údaje z doby po roce 1945 (Tesař 1957, Král & Vitner 1993b).

E. villosus (Gyllenhal in Schönherr, 1806) - B. b., vrch Raná (5548), 11. 6. 1992, 1 ex., PM; S. c., Nízké Tatry, Moštenica (7181), VIII. 1984, 1 ex., B. Mocek lgt., MHK.

Nalézán velmi vzácně v Čechách, na Moravě i na Slovensku (Tesař 1957, Král & Souček 1982, Chromý 1985, Král & Vitner 1993b). Vyskytuje se v pozdním jaru a v létě, bionomie neznáma.

Psammodius asper (Fabricius, 1776) - B. or., Kladruby nad Labem (5958), 26. 5. 1976, 1 ex. KM; M. m., Uherský Brod (6971-72), 29. 5. 1988, 2 ex., KR; M. m., Bzenec-přívóz (7069), 8. 5. 1990, 1 ex., LK.

Psamobiont, na Moravě a zvláště v Čechách již velmi vzácný. Na písčných lokalitách v nižších polohách Slovenska ještě místy poměrně běžný.

Rhyssenus germanus (Linnaeus, 1767) - M. m., Držovice (6568), 20. 4. 1983, 2 ex., LO; M. b., Ostrava - Hrabová (6275), 20. 4. 1991, 1 ex., MM.

V Čechách znám v současnosti z jediné lokality (Král & Vitner 1993b), místy hojný pouze na sprašových a písčitých lokalitách jižní Moravy a jižního a jihovýchodního Slovenska.

Pleurophorus pannonicus Petrovitz, 1961 - S. occ., Zlaté Moravce (7676), 30. 4. 1920, VIII. 1921, 2 a 1 ex., A. Růžička lgt., MHK (coll. Volák).

Dosud nám byl z bývalého Československa znám jediný nález z Kamenice nad Hronom (Král & Souček 1987a,b).

Miltotrogus vernus (Germar, 1823) - M. m., Jevišovská pahorkatina, Těšetice (6468), 1 ex., M. Mikát lgt., MHK; M. b., Paskov (6275), 15. 5. 1990, 1 ex., VA; S. or., Bardejov - Moliterka (66-6793), 1 ex., HN.

Na jižní Moravě a jižním Slovensku lokálně běžný, na severní Moravě vzácný druh (viz též Hladil 1973, Král & Vitner 1993b). Lokalita Bardejov je nejsevernějším nám známým místem výskytu na Slovensku.

Amphimallon assimile (Herbst, 1790) - B. c., Studené pr. Jílové u Prahy (6152), 1. 6. 1990, 1 ex., PČ; M. m., Slatinky, 27. 5. 1975, 1 ex., IJ; M. m., Bítov (7060), 3. 7. 1977, 1 ex., PM; M. m., Lednice (71-7266), 7. 7. 1982, 1 ex., PV; 25. 6. 1989, 22. 6. 1992, 2 krát 1 ex., ŠC; 15. 6. 1993, více ex., ZČ; M. m., Podivín (7167), 7. 6. 1985, 1 ex., LK; M. m., Bzenec-přívov (7069), V. 1985, 3 ex., KR; 14. 6. 1989, 1 ex., LK..

Na jižním Slovensku lokálně hojný, na Moravě vzácný. Nález ze Studeného je jediným nám známým recentním dokladem výskytu v Čechách.

A. ruficorne (Fabricius, 1776) - B. c., Praha (58-6051-54), bez data a jména sběratele, SNM (coll. Roubal); B. c., Lipník (5755), 10. 6. 1992, 6 ex., ZŠ, 1 ex. in coll. DK; 10. 6. 1992, 1 ex., ZR; B. c., Milovice, Mladá (5755), 9. 6. 1993, 1 ex., DK; 20. 6. 1993, 6 ex., JV; 22. 6. 1993, 4 ex., VN, 2 ex. in coll. MPV. Všechny nálezy z 90. let za letu v ranních a dopoledních hodinách.

Velmi vzácný druh, z území bývalého Československa je v současnosti znám pouze z bývalého vojenského prostoru Milovice-Mladá.

Anoxia pilosa (Fabricius, 1792) - S. occ., Hlohovec (7572), 9. 7. 1972, 2 ex., M. Spevár lgt., EJ, 1 ex. in coll. DK; 9. 7. 1980, 1 ex., E. Jendek lgt., JV; S. or., Malé Trakany (7698), 10. 7. 1976, 2 ex., P. Moravec lgt., JV; S. occ., Kamenný Mlyn u Bratislavy (76-7768), 27. 6. 1981, 2 ex., M. Kovařík lgt., PŠ; S. occ., Palárikovo (7974), 26. 6. 1983, fragment 1 ex., J. Hejkal lgt., JV.

Druh vázaný na zachovalé biotopy na písčitých půdách. Pouze na jižní Moravě a jižním a jihovýchodním Slovensku, hojně nalézán jen v okolí Bzence.

Melolontha pectoralis Megerle von Mühlfeld, 1812 - M. m., Valtice (7266), 26. 5. 1987, 1 ex., IJ; M. m., Brno-Útěchov (6765), 19. 6. 1987, 1 ex., Průdek lgt., LČ; M. m., Podyjí, Lukov env. (7161), 22. 6. 1991, 1 ex., Quercetum, M. Škorpík lgt., DK; S. occ., Pezinok (76-7769), 2. 5. 1991, 3 ex., RF, 1 ex. in coll. DK.

Dříve místy hojný (Balthasar 1956), nyní velmi vzácný druh, pouze na jižní Moravě a jihozápadním Slovensku.

Anisoplia bromicola (Germar, 1817) - S. or., Streda nad Bodrogom (7696), V. 1958, 1 ex., R. Veselý lgt., DK; S. or., Kapušany pr. Prešov (6994), 18. 5. 1986, 20. 5. 1990, 2 a 1 ex., BR; S. c., Čabrad (7780), VI. 1991, 2 ex., PV.

Balthasar (1956) uvádí ojedinělé údaje o výskytu tohoto druhu na Slovensku, nedávno zjištěn i na jižní Moravě (Král & Vitner 1993a). Zde uvedené doklady jsou jediné exempláře ze Slovenska, které jsme dosud měli možnost zaznamenat.

A. villosa (Goeze, 1777) - B. or., Čeperka (5860), 20., 22., 24. 6. 1979, 20., 21., 22., 23. 7. 1980, 6, 5, 3, 16, 3, 2 a 3 ex., V. Kohl lgt., MHK; B. c., Kralupy nad Vltavou (5751), 1. 7. 1991, 1 ex., JB. Dříve, zejména v Polabí, místy hojný druh (Balthasar 1956), dnes již poměrně vzácný.

Hoplia gramminicola (Fabricius, 1792) - Slezsko, Ostravica, bez data a jména sběratele, 1 ex., MHK.

Dosud nám jsou známy pouze staré nálezy z Moravy a Slovenska (viz též Balthasar 1956), recentní údaje chybí.

H. hungarica Burmeister, 1844 - B. c., Sadská (5855), 29. 6. 1991, 2 ex., JŘ.

Vzácný druh, vyskytuje se na písčitých půdách v dosahu říčních náplavů.

Trichius rosaceus (Voët, 1769) - M. b., Jistebník (6274), 22. 4. 1954, 2 ex., bez jména sběratele, NMP.

Velmi vzácný druh, na Moravě dosud spolehlivě znám jen z lokality Ostrava - Třebovice (Koloničný & Stanovský 1975), v Čechách pouze z okolí Velkého Oseka (Král & Vitner 1993a).

T. sexualis Bedel, 1906 - M. m., Brno-Lužánky (6765), 16. 6. 1981, 1 ex., PZ; M. m., Brno (67-6865-66), VII. 1984, 2 ex., VK; M. m., Znojmo-Hradiště (7162), 23. 6. 1987, 4. 6. 1988, 3 a 16 ex., MŠ, 1 a 6 ex. in coll. DK; 23. 6. 1988, 1 ex., M. Škorpík lgt., DK; M. m., Pansee pr. Šakvice (7166), 14. 6. 1986, 1 ex., lužní les, DK; M. m., Znojmo env., Tremperk (7162), 22. 6. 1988, 1 ex., MŠ.

Na Slovensku lokálně hojný, na Moravě vzácný druh. Balthasar (1956) uvádí též výskyt v Čechách, což se nám revizí věrohodného dokladu dosud nepodařilo potvrdit.

Tropinota hirta (Poda, 1761) - B. or., Pardubice (5960), 18. 4., 20. 6. 1978, 2 a 4 ex., V. Kohl lgt., MHK; B. c., Prokopské údolí (5952), 1. 5. 1978, 15 ex., DK; 3. 6. 1981, 8. 6. 1989, 2 krát 1 ex., ČA; B. c., Prokopské údolí, Dalejský háj (5952), 16. 6. 1985, 1 ex., JR; B. c., Milovice (5755), 11. 7. 1991, 1 ex., RK; 26. 4. 1992, 3 ex., BA; 26. 4. 1992, 19. 5. 1993, více ex., DK, JV, VN (part. in coll. MPV); 9. 6. 1993, více ex., JV, VN (part. in coll. MPV); 22. 4., 13. 5. 1993, více ex., VN (part. in coll. MPV). Místy na jižní Moravě a zvláště na jižním Slovensku hojný druh. V Čechách již velmi vzácný, hojněji zřejmě již jen v bývalém vojenském prostoru Milovice - Mladá. Balthasarův (1956) údaj o hojném výskytu v Čechách již neodpovídá skutečnosti.

Oxythyrea funesta (Poda, 1761) - B. m., Klenov pr. Jindřichův Hradec (66-6755), 9. 7. 1988, 1 ex., LJ; M. m., NP Podyjí, Vranov nad Dyjí - Zadní Hamry (stanice NP) (7160-61), 21. 6. 1992, 1 ex., VV; M. m., NP Podyjí, step Popický vrch (7162), 23. 6. 1992, 1 ex., VV; M. m., NP Podyjí, Popice (7162), 25. 7. 1993, 2 ex., DK.

Na jižním Slovensku poměrně hojný, v Čechách a na Moravě vzácný druh, poněkud hojnější recentní výskyt je odtud znám zatím pouze z Třeboňska (Kletečka 1993).

Eupotosia affinis (Andersch, 1797) - S. c., Kraskovo (7585), 1. 7. 1973, 1 ex., J. Hejkal lgt., JV; S. occ., Šahy (7979), V. 1987, 1 ex., ZR; S. occ., Mlýňany (7676), 18. 6. 1989, 1 ex., ZS; S. occ., Malé Karpaty, Pernek (7668), 26. 5. 1991, 1 ex., ML.

Vyskytuje se ojediněle na jižní Moravě (Král & Vitner 1993a), i na Slovensku velmi vzácný, četnější nálezy pouze v okolí Štúrova.

Potosia fieberi (Kraatz, 1880) - M. m., NP Podyjí, Šobes (7161), 28. 7. 1993, 1 ex., na květu, DK; S. c., Kraskovo (7585), 26. 2. 1973, 2 ex. (ex larvae), J. Hejkal lgt., JV; S. occ., Devín (7867), 1. 7. 1975, 2 ex., E. Jendek lgt., DK, JV; S. occ., Štúrovo (81-8278), 24. 6. 1991, 2 ex., HA.

Velmi vzácný, v Čechách, na Moravě i na Slovensku jen jednotlivé nálezy.

B. DOPLNĚK SEZNAMU ČESKOSLOVENSKÝCH LISTOROHÝCH BROUKŮ

Na základě poznatků uvedených v části A a údajů o dalších čtyřech druzích (Král & Vitner 1993a,c,d) je nutno v seznamu (Král 1989, Král & Vitner 1993b) doplnit resp. změnit následující údaje takto:

	Král (1989), Král & Vitner (1993b)	současný stav
<i>Geotrupes mutator</i> (Marsham, 1802)	S.+	S.
<i>Ochodaeus chrysomeloides</i> (Schränk, 1781)	B.+	B.
<i>Copris lunaris</i> (Linnaeus, 1758)	M.+	M.
<i>Aegialia sabuleti</i> (Panzer, 1797)	M.+	M.
<i>Aphodius satellitius</i> (Herbst, 1789)	M.+ S.	extB.+ M.+ S.
<i>Aphodius quadrimaculatus</i> (Linnaeus, 1761)	?M+	?M.+

<i>Aphodius consputus</i> Creutzer, 1799	M.+	M.
<i>Aphodius tersus</i> Erichson, 1848	?S.+	-
<i>Miltotrogus nocturnus</i> Nonveiller, 1959	?S.+	S.
<i>Amphimallon assimile</i> (Herbst, 1790)	B.+	B.
<i>Amphimallon ruficorne</i> (Fabricius, 1776)	B.+	B.
<i>Anisoplia bromicola</i> (Germar, 1817)	S+	M. S.
<i>Pentodon idiota</i> (Herbst, 1789)	S.	M. S.
<i>Trichius rosaceus</i> (Voët, 1769)	M. S+	B. M. S+

LITERATURA

- BALTHASAR V. 1956: *Brouci listoroží - Lamellicornia - Scarabaeidae pleurosticti. Fauna ČSR 8.* NČSAV, Praha, 287 pp. (in Czech, German and Russian abstr.).
- CHROMÝ J. 1985: Faunistic records from Czechoslovakia - Coleoptera: Scarabaeidae. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 82: 393-394.
- CHROMÝ J. & KRÁL D. 1988: *Aphodius* (Nimbus) hoberlandti in Central Europe (Coleoptera, Scarabaeidae). *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 85: 348-351.
- DOLEŽAL Z. 1988: Nálezy druhu *Aphodius foetidus* Herbst v Plzni (Coleoptera, Aphodiidae). (Funde der Art *Aphodius foetidus* Herbst in Pilsen (Coleoptera, Aphodiidae)). *Zprav. Západočes. Pobočky Čs. Společ. Entomol. ČSAV (Plzeň)*, 4-5: 7-8 (in Czech, German abstr.).
- HLADIL J. 1973: Příspěvek k faunistice Coleopter Moravy a Slovenska. (Beitrag zur Faunistik der Käfer Mährens und der Slowakei). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 9: 73-74 (in Czech, German abstr.).
- HORION A. 1958: *Faunistik der mitteleuropäischen Käfer 6 - Lamellicornia.* A. Feyel Verlag, Überlingen-Bodensee, 343 pp.
- KLETEČKA Z. 1993: K rozšíření *Oxythyrea funesta* (Poda) (Coleoptera, Cetoniidae) v jižních Čechách. (Contribution to the distribution of *Oxythyrea funesta* (Poda) (Coleoptera, Cetoniidae) in South Bohemia). *Sbor. Jihočes. Muz. v Čes. Budějovicích, Přír. Vědy*, 33: 45-46 (in Czech, English abstr.).
- KOLONIČNÝ L. & STANOVSKÝ J. 1975: Některé zajímavější druhy brouků v okolí Třebovic. *Entomol. Zprav. (Ostrava)*, 5: 9-16.
- KRÁL D. 1989: Seznam Československých listorohých brouků (Coleoptera, Scarabaeoidea). (Check list of Czechoslovak Scarabaeoidea (Coleoptera)). *Stud. Zpr. Okres. Muz. Praha-vých.*, [9] 1987: 15-30 (in Czech, English abstr.).
- KRÁL D. 1993: Scarabaeoidea, pp. 66-71. In: JELÍNEK J. (ed.): Check list of Czechoslovak Insects IV (Coleoptera). Seznam československých brouků. *Fol. Heyrovskyana, Suppl.* 1: 3-172 (in English and Czech).
- KRÁL D. & SOUČEK M. 1982: K faunistice čeledi Aphodiidae (Coleoptera) Československa. (Zur Faunistik der Familie Aphodiidae (Coleoptera) der Tschechoslowakei). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 18: 105-107 (in Czech, German abstr.).
- KRÁL D. & SOUČEK M. 1987a: Faunistic records from Czechoslovakia - Coleoptera: Scarabaeidae, Melolonthidae. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 84: 314.
- KRÁL D. & SOUČEK M. 1987b: Nové a zajímavé nálezy nadčeledi Scarabaeoidea (Coleoptera) z Československa. (New interesting finds of the superfamily Scarabaeoidea (Coleoptera) from Czechoslovakia). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 23: 17-24 (in Czech, English abstr.).
- KRÁL D. & VITNER J. 1989: Faunistic records from Czechoslovakia - Coleoptera: Scarabaeidae. *Acta Entomol. Bohemoslov.*, 86: 76.
- KRÁL D. & VITNER J. 1993a: Faunistic records from the Czech Republic - I. Coleoptera: Scarabaeidae. *Klapalekiana*, 29: 18.
- KRÁL D. & VITNER J. 1993b: Faunistické síťové mapování listorohých brouků (Coleoptera: Scarabaeoidea) Československa - výběr výsledků získaných v letech 1989 - 1990. (Faunistic grid mapping of Czechoslovak Scarabaeoidea (Coleoptera) - selected results obtained in 1989 - 1990). *Klapalekiana*, 29: 25-36 (in Czech, English abstr.).
- KRÁL D. & VITNER J. 1993c: Faunistic records from the Czech Republic - II. Coleoptera: Scarabaeidae. *Klapalekiana*, 29: 172.
- KRÁL D. & VITNER J. 1993d: Nález druhu *Miltotrogus nocturnus* (Coleoptera: Scarabaeidae) na Slovensku. (A record of *Miltotrogus nocturnus* (Coleoptera: Scarabaeidae) from Slovakia). *Klapalekiana*, 29: 99-100 (in Czech, English abstr.).
- MENCL L. 1974: *Aphodius* (Chilothorax) conspurcatus (Linné, 1758) (Coleoptera - Scarabaeidae) - nový druh pro Československo. (*Aphodius* (Chilothorax) conspurcatus (Linné, 1758) (Coleoptera - Scarabaeidae) - eine für Tschechoslowakei neue Art). *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 10: 70-72 (in Czech, German abstr.).
- NOVÁK I. 1989: Seznam lokalit a jejich kódů pro síťové mapování entomofauny Československa. *Zpr. Čs. Společ. Entomol. ČSAV*, 25 (1-2): 3-84 (in Czech).

- ROUBAL J. 1936: *Katalog Coleopter (brouků) Slovenska a Podkarpatské Rusi. II.* Uč. Společ. Šafaříkova, Bratislava, 434 pp. (in Czech).
- SUCHÝ J. 1983: Nálezy některých druhů rodu *Aphodius* Ill. (Coleoptera, Aphodiidae) v západních Čechách. (Die Funde mancher *Aphodius*-Arten in Westböhmen). *Zprav. Západočes. Pobočky Čs. Společ. Entomol. ČSAV* (Plzeň), 1: 3-8 (in Czech, German abstr.).
- TESAŘ Z. 1957: *Brouci listoroží - Lamellicornia II - Scarabaeidae laparosticti. Fauna ČSR 11.* NČSAV, Praha, 336 pp. (in Czech, German and Russian abstr.).
- TESAŘ Z. 1972: Doplnky k "Fauně ČSSR - Lamellicornia I a II". (Nachtrag zur "Fauna ČSSR - Lamellicornia I und II"). *Acta Mus. Sil., ser. A*, 21: 73-87 (in Czech, German abstr.).
- TÝR V. 1993: Scarabaeoidea (Coleoptera) středního Pohroní a okolí Zvolena. (Scarabaeoidea (Coleoptera) of the central reaches of river Hron and surroundings of Zvolen). *Klapalekiana*, 29: 147 - 152 (in Czech, English abstr.).

SUMMARY

The most important results of the further three years of faunistic grid mapping of the superfamily Scarabaeoidea (Coleoptera) from Bohemia, Moravia and Slovakia are presented. Part A includes findings of rare species, of species with incompletely known distribution in former Czechoslovakia and interesting old findings. Notes on biology and geographic distribution of these species are presented. We discuss the critical endangering of probably last Czech population of *Copris lunaris* which is caused by termination of sheep production at the locality Raná, northern Bohemia. Part B contains a supplement (see Král & Vítner 1993b) of the Check list of Czechoslovak Scarabaeoidea (Král 1989) (new data are given in the right column: "současný stav" = present state). *Aphodius tersus* is eliminated from the Check list since the locality label of the specimen in NMP ("Slovakia, Sološnica, Reitter") seems dubious.

Abbreviations and explanatory notes:

- b. - borealis, c. - centralis, m. - meridionalis, or. - orientalis;
- the figure in round brackets after locality name is the code of the square in the reference grid used for faunistic research in the former Czechoslovakia (partially in Novák 1989);
- latin generic name of vertebrates (e.g. *Bos*) indicates species in which excrements the beetles were collected;
- all the material was examined by the authors;
- an example of abbreviations of collections ("Seznam sbírek a jejich zkratky"): AS = Arnošt Sieber, Klatovy - without further details - means A.S. lgt. and coll.;
- abbreviations used in the part B are as follows: B - Bohemia, M - Moravia, S - Slovakia, + - species not recorded for more than 30 years (before 1988), ? - uncertain record, verification necessary, . - material examined by the authors, ext - species extinct in author's opinion.